

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

16. prosinec 2022

NOVINKY

Adventní neděle v muzeu

18. prosinec, od 14 hodin

Beseda o záchraně Dětenického betlému

Unikátní pohyblivý Dětenický betlém byl dlouhá léta ztracen a znovuobjeven byl v žalostném stavu. Na jeho záchraně se podílela i Fakulta restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli. Besedy se zúčastní pravnik Vincence Novotného Jan Volák, předseda spolku Dětenický betlém, z. s., a restaurátoři, kteří pracovali na jeho záchraně.

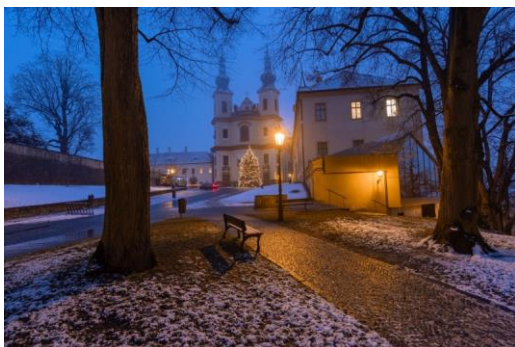

Adventní programy jsou vhodné pro všechny bez rozdílu věku. Těšíme se na vás. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková, Veronika Sochůrek)

Štědrovečerní koledování

24. prosince, 13:30–15 hodin

(foto Jaroslav Horák)

Tradiční *Štědrovečerní koledování* před hlavní budovou muzea letos proběhne s **Východočeským žesťovým sextetem** a jejich hostem zpěvákem Oldřichem Růžičkou. Nezapomeňte si s sebou vzít svíčky na Betlémské světlo, které Junák, svaz skautů a skautek ČR, doveze do Litomyšle. Po celou dobu *Štědrovečerního koledování* bude hořet v kryptě piaristického kostela. Občerstvení v podobě nápojů zajištěno. Koledování se koná s laskavou podporou Zámeckého návrší p. o.

Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

Otevírací doba muzea o vánočních svátcích

24. prosince: 13.30–15 hodin

25. prosince: 9–17 hodin

26. prosince: 9–17 hodin

27.– 30. prosince: 9–12, 13–17 hodin

31. prosince: 9–12 hodin

1. ledna 2023: zavřeno

(Renata Kmošková)

Výstava

Lidé odvedle

Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem

10. leden – 19. březen 2023

Interaktivní výstava *Lidé odvedle* návštěvníkům unikátním způsobem přibližuje každodenní život hendikepovaných. Je otevřena široké veřejnosti se zaměřením na žáky základních a středních škol. Právě proto je zde život lidí s postižením prezentován interaktivní formou: návštěvníci o něm nejsou pouze „informováni“, ale mají možnost si jeho úskalí vyzkoušet na vlastní kůži. Toto neobvyklé pojetí oceňují jak samotní žáci, tak i jejich učitelé, jimž jsou k dispozici také pracovní listy a metodické

pokyny, které mohou využít při práci ve svých hodinách.

Výstava jako výlet plný překážek

Podtitul „Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem“ zcela přesně vystihuje formu, kterou je výstava prezentována. Návštěvníci jsou zábavnou formou pozváni na skutečný výlet: od přípravy na cestu, přes orientaci v terénu a použití dopravního prostředku, až po zážitky z cest. V expozici proto nechybí například model autobusu nebo temný tunel znesnadňující orientaci.

Výstava

Mechanické betlémy

28. listopad 2022 až 8. leden 2023

Vánoční výstava mechanických betlémů představuje unikátní pohyblivý a ozvučený Dětenický betlém a betlémy ze soukromé sbírky Martina a Jakuba Sochorových.

Nejstarší část Dětenického betléma, která vznikla přibližně v polovině 19. století, uchvátila malého Čeňka (Vincence) Novotného (1845–1928) natolik, že jej v dospělosti nejen rozšířil, ale také rozpohyboval. Po druhé světové válce se betlém ztratil. Znovuobjeven byl v žalostném stavu, který si vyžádal odbornou pomoc. Na záchraně se pak kromě Vojtěcha Jonáše a Kláry Řezáčové v letech 2012–2018 podíleli také studenti a pedagogové Fakulty restaurování Univerzity Pardubice v Litomyšli.

K obnově přispěla veřejná sbírka, k níž se během výstavy můžete připojit i vy. Na výstavě je prezentován průběh záchrany a obnovy betléma. Dlouhodobě je betlém k vidění v Památníku Foersterova rodu v Osenicích u Mladé Boleslavi.

Druhá část výstavy je věnována soukromé rodinné sbírce betlémů Martina a Jakuba Sochorových. Sbíráni a výroba betlémů mají v jejich rodině dlouholetou tradici. Jakubův děda Bohuslav Sochor ze Dvora Králové nad Labem je sbíral celý život a vytvořil kolekci několika desítek kusů. Martin a Jakub Sochorovi na tuto tradici navázali a zároveň ji rozšířili o prezentační činnost v podobě komentovaných prohlídek a výstav.

Součástí výstavy je doprovodný program v rámci adventních nedělí v muzeu:

Beseda o Dětenickém betlému – 18. prosince 2022 ve 14 hodin

Znovuobnovení Dětenického betléma představí pravnuke Vincence Novotného Jan Volák, předseda spolku Dětenický betlém, z. s., a restaurátoři, kteří se podíleli na jeho záchraně.

(Veronika Sochůrek)

Výstava

Litomyšlští Židé našima očima

2. prosinec 2022 – 8. leden 2023

Dne 2. prosince uplyne už 80 let od doby, kdy Litomyšl museli opustit místní židovští obyvatelé. Po odjezdu do Pardubic byli transportováni do koncentračního tábora Terezín a později dále do vyhlazovacích táborů. Ze 103 obyvatel jich holocaust přežilo jen 14.

Výstava je věnována historii, životům litomyšlských Židů i památkám, které po nich zbyly. Není to jen hřbitov a dnes zbouraná synagoga, dochovaly se také některé další předměty a dokumenty a hlavně pak vybavení ze synagogy. Návštěvníci mohou vidět doplňky Tóry – plášť, korunu,

ukazovátko, štít a nástavce na Tóru, vypůjčené ze Židovského muzea v Praze, které se po 80 letech poprvé vrací do Litomyšle. Zvláště cenným exponátem je samotná Tóra, se kterou přijede rabín Bryan Zive z Kongregace Shir Ha-Ma'a lot z Irvine v Kalifornii (USA). České Tóry byly totiž státem prodány v roce 1964 do Londýna, kde pro ně vznikla nadace Memorial Scroll Trust a ta je půjčuje kongregacím po celém světě. Dlouhá léta jsme všichni žili v přesvědčení, že Tóra v Irvine je jednou z litomyšlských. Příběh se nám však nakonec trochu zamotal. Jak, to se také dozvíte na výstavě. Vzhledem k omezené délce pobytu americké návštěvy uvidí návštěvníci tuto Tóru jen na vernisáži 1. prosince a pak do neděle 4. prosince 2022. Poté ji nahradí Tóra z Poličky, rovněž spojená s židovskou obcí v Litomyšli.

Výstava je pořádána pod záštitou Roberta Řeháka, zvláštního zmocněnce pro holocaust, mezináboženský dialog a svobodu vyznání Ministerstva zahraničních věcí ČR, a Daniela Brýdla, starosty města Litomyšle.

Výstava je součástí řady akcí připomínajících 80. výročí deportace Židů z Litomyšle, více na www.litomysl.cz.

Komentované prohlídky pro školy se mohou objednávat na emailu klimesova@rml.cz. K prohlídce lze využít připravené pracovní listy.

Komentované prohlídky pro veřejnost bez nutnosti předchozího objednání:

sobota 17. 12. 2022 od 14 hodin

sobota 7. 1. 2023 od 14 hodin

(Hana Klimešová)

Výstava

Litomyšl na fotografiích Miroslava Škrdly – 50. a 60. léta

2. říjen 2022 – 1. leden 2023

Celoživotní vášní Miroslava Škrdly (1923–2016) bylo fotografování. Celá desetiletí působil mezi místními amatérskými fotografy, účastnil se řady soutěží a výstav. Od přelomu 50. a 60. let, kdy převzal od Jana Matouška otěže místního hlavního fotografa, nechyběl se svým fotoaparátem na žádné litomyšlské nebo okolní kulturní či společenské události. Velmi důkladně dokumentoval rovněž stavební proměny města.

Fotografická pozůstalost uložená v muzeu obsahuje desítky tisíc snímků a v následujících letech ji chceme výběrově představit veřejnosti sérií podzimních výstav. V letošním roce začínáme nejstaršími snímky z let 1956 až 1969. Litomyšl tehdy vypadala a především žila zcela jinak než dnes...

Součástí výstavy je doprovodný program „**Poznej svého souseda**“. V případě, že někdo někoho na fotografiích pozná, máte možnost napsat do tabulek u jednotlivých fotografií jeho jméno

a případně i krátkou informaci o něm. Stanete se tak na chvíli velkým pomocníkem pracovníků muzea při katalogizaci této historicky nesmírně cenné a rozsáhlé fotografické pozůstalosti.

(Veronika Sochůrek)

Dětská herna

od 28. května 2022

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší herny. A na co se můžete těšit? Na oblíbené hrací koutky, domeček, dřevěnou stavebnici, výtvarné tvoření pro malé umělce a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea. Těšíme se na Vás!

POZOR! Z důvodu konání besedy o záchraně Dětenického betlému dne 18. 12., bude herna od 16. 12. do 19. 12. 2022 uzavřena. Omlouváme se vám a děkujeme za pochopení.

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Vzdělávací programy

Udělej si vlastní sgrafito – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/sgrafito.html>
Pojďte s námi do muzea – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pojdte.html>
Prameny poznání – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/prameny.html>
Za starého mocnářství – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mocnarstvi.html>
Jak vzniká mapa – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mapa.html>
Středověké město – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mesto.html>
Putování do Betléma – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/putovani.html>
Litomyšl jinak – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/litomysl-jinak.html>

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

7. říjen 2022 – 1. leden 2023, Vlastivědné muzeum v Klatovech

13. leden – 12. březen 2023, Muzeum města Tišnova

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her –
více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2022-10-07>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum / Židé – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lidé odvedle / Lektorované programy – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Do Brna široká cesta – Mgr. Miluše Vopařilová, 461 611 162, voparilova@rml.cz

Miroslav Škrdla / Betlémy – MgA. Veronika Sochůrek, sochurek@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!